

מגמה מדאגה: על ישראל להתכונן לאפשרות של נשיא פרוגרסיבי

written by רותי פינס פלדמן | 05.11.2025

זכייטו התקדימית של מועמד השמאל-הקיצוני ממוצא מוסלמי, זוראן ממדאני, בבחירות לראשות עיריית ניו יורק אמש מסמנת נקודת מפנה דרמטית ביחסה של העיר לישראל וליהודים. אמנם האחרונים לא עמדו במרכז סדר יומם של תומכיו, מרביתם צעירים שהשתכנעו כי ביכולתו של ממדאני לתת להם מענה למה שנתפס מבחינתם כבעיה העיקרית ^[1] יוקר המחיה והדיור המאמירים. ממדאני הכריז בקמפיין הבחירות כי יפעל להעלות את שיעורי המס ולהרחיב את מדיניות הרווחה העירונית, עד לכדי אימות מדיניות מרקסיסטית שלא ברור כלל כיצד והאם תמומש ^[2] מה שעורר חשש רב בקרב המגזר הפרטי והיזמי. אולם בחירתו של ממדאני, שכבר התבטא על רקע המלחמה של השנתיים האחרונות לא אחת בחריפות רבה נגד ישראל ^[3] משקפת את שיאה של מגמה מדאגה שבה האגף הקיצוני והקולני שבמפלגה הדמוקרטית, המוביל קו ביקורתי ארסי ואנטישמי נגד ישראל ^[4] הולך ומגדיל את משקלו הפוליטי על חשבון הזרם המתון הנחשב (עדיין) לתומך ישראל.

ניצחונו של ממדאני לא ישפיע רק באופן מיידי עוד יותר על אורח חייהם וביטחונם הפיזי של יהודים וישראלים בניו יורק. ממדאני כבר יצא בהצהרות כי ניצחונו מצביע על היכולת להפיל את המפלגה הרפובליקאית בבחירות לנשיאות. בטווח הארוך על ישראל להתכונן לאפשרות כי כבר בבחירות הקרובות לנשיאות ארה"ב, בשנת 2028, יעמוד בראש הבית הלבן נשיא וסגן נשיא מקרב האגף הפרוגרסיבי הקיצוני של המפלגה הדמוקרטית ^[5] שלא יהסס לקדם חרמות או החלטות אנטי-ישראליות במועצת הביטחון של האו"ם ואף יקדם חקיקה נגד ישראל. ביטוי לכך ניתן לאחרונה עם התבטאותה של המועמדת לנשיאות בבחירות האחרונות, קמאלה האריס, שהצהירה כי בכוונתה לנסות להיבחר בעוד כשלוש שנים, תוך שהיא רומזת כי לדעתה ישראל ביצעה פשעי מלחמה בעזה.

קו ברור מחבר בין עלייתו של ממדאני והתחזקותם של מבקריה של ישראל בקרב המפלגה הדמוקרטית לבין הופעתם של דמויות מפתח, שנויות מחלוקת, גם על שורות המפלגה הרפובליקנית. משפיענים כגון טאקר קרלסון, קנדיס אוון, ג'ו רוגן וסטיב באנון ^[6] הפכו ל"אורים והתומים" של חלקים נרחבים מקרב תומכי תנועת MAGA המזוהה עם הנשיא טראמפ. אלו מפנים יותר ויותר אצבע מאשימה כלפי ישראל והיהודים, תוך שימוש בהנמקות אנטישמיות קלאסיות-דתיות, כי הם גוררים את ארה"ב בעל כורחה למלחמות וסכסוכים לא לה במזה"ת. במילים אחרות, לטענתם ישראל והיהודים הם המכשול העיקרי העומד בדרכה של ארה"ב לשוב לגדולתה.

זהו מצב חדש שעלול להשפיע על מעמדה האסטרטגי של ישראל בראי נשיאי ארה"ב העתידיים,

הקונגרס, הציבור והתקשורת האמריקאים. היחסים המיוחדים בין ארה"ב לישראל נשענו תמיד בראש ובראשונה על אינטרסים וערכים משותפים, אך אלו היו יכולים להתקיים ולשגשג כל עוד ישראל נתפסה כמודל חיובי להשראה ולחיקוי בקרב הציבור האמריקאי ² מה שנראה שמתדרדר מיום ליום מפרוץ המלחמה.

על ישראל שלא להסתפק רק בהורדת הראש עד יעבור זעם המלחמה ותמונות ההרס מעזה, המלווים בהפגנות ובהתגברות תקריות אנטישמיות בארה"ב ובמערב. ישראל גם אינה יכולה לבנות על תמיכת התנועות המתונות בקרב המפלגות הדמוקרטיות והרפובליקניות, לא כל שכן על היבחרותם של נשיא או נשיאה פרו-ישראלי. הפחתת התלות הביטחונית והכלכלית בארה"ב, כמו גם חיזוק הקשרים עם מדינות נוספות, הפניית המיקוד כלפי המזרח או הניסיון לבסס יחסים אסטרטגיים עם הודו הינם צעדים הכרחיים וחשובים אך אינם מספקים. ישראל כבר הצליחה במהלך שנות ה-50 ועד לשנות ה-70, באמצעות פעילות מאומצת של דמויות מפתח כמו אבא אבן, אבא הלל סילבר וטדי קולק, להרחיב את מוטת ההשפעה הציונית בתוך ארה"ב ולהניח את המסד ליחסים המיוחדים. עתה בשלה העת לשנס מותניים וליצור לישראל סיפור חדש שיהפוך אותה שוב לאטרקטיבית בעיני הציבור האמריקאי, בעיקר בקרב הדור הצעיר שאינו מפגין זיקה ברורה כלפיה או לכל הפחות מגלה אדישות. לצד זה, על ישראל לנקוט גישה אגרסיבית יותר ושאינה מתנצלת, תוך שיתוף פעולה עם יהדות התפוצות שהוכיחה את השפעתה וחשיבותה במלחמה. עליה "לעלות להתקפה" ולהשתמש בכל הכלים המשפטיים, התקשורתיים, הפיננסיים והאחרים הקיימים לה במאבק נגד האנטישמיות והאנטי ישראלים החדשים בארה"ב.

המאמר נכתב יחד עם ד"ר דורון פלדמן, פוסט דוקטורנט במכון קלמנטס לביטחון לאומי באוניברסיטת אוסטיין .

פורסם בישראל היום בתאריך 5 לנובמבר 2025.